GEMEENTE waadhoeke

Advisering omgevingskwaliteit

OMGEVINGSWET

18 NOVEMBER 2021

JORRIT MULDER & JELTJE VAN DIJK

GEMEENTE waadhoeke

Inleiding

- Waarom deze presentatie voor de raadswerkgroep?
- Beoogde opzet presentatie

GEMEENTE waadhoeke

Ruimtelijke kwaliteit; hoe zijn zaken nu geregeld? (1)

De gemeenteraad:

- Stelt een welstandsnota met welstandscriteria vast, of wijzigingen daarop;
- Stelt de Bouwverordening vast, waarin staat hoe de (vanuit de Woningwet bedoelde) advisering over welstand bij bouwplannen is geregeld;
- Stelt beeldkwaliteitsplannen vast bij nieuwe ontwikkelingen (die vervolgens bijlage worden van de welstandsnota);
- Stelt bestemmingsplannen vast, met daarin onder meer bouwbepalingen, regelingen voor bescherming van landschapselementen, archeologie, karakteristieke panden, etc.

GEMEENTE waadhoeke

Ruimtelijke kwaliteit; hoe zijn zaken nu geregeld? (2)

Het college:

- Voert het beleid van de raad uit + taken vanuit de diverse wet- en regelgeving, denk hierbij aan:
  - Voorleggen van aangevraagde vergunningen aan de onafhankelijke welstandscommissie hûs en hiem; reguliere aanvragen én Rijksmonumenten;
  - Toetsing grotere ruimtelijke initiatieven aan provinciaal beleid (verordening Romte, visie Grutsk op é Romte, FAMKE (archeologie));
  - Doorlopen Nije Pleats trajecten;
  - Maken van analyses (zoals de landschapsbiografie);
  - Adviseren overige situaties die om maatwerk vragen.

GEMEENTE waadhoeke

Wat is welstand?

- Welstand is een onderdeel van ruimtelijke kwaliteit.
- Het begrip welstand heeft betrekking op de mate waarin een bouwplan architectonisch past in de omgeving. Bouwplannen worden vervolgens hierop getoetst door welstandscommissie hûs en hiem. De criteria waaraan wordt getoetst zijn vastgelegd in de welstandsnota.

GEMEENTE waadhoeke

Hoe werkt de welstandscommissie (hûs en hiem)?

- Ingesteld met een gemeenschappelijke regeling (alle Fryske gemeenten op één na) en gemeentelijke bouwverordening
- Hûs en hiem toetst ingekomen aanvragen aan de welstandsnota en adviseert het college
- Het college betrekt adviezen van hûs en hiem bij de vergunningverlening
- College en raad worden periodiek op de hoogte gehouden over de werkzaamheden van hûs en hiem en nemen als mede-eigenaar besluiten over het reilen en zeilen van hûs en hiem

GEMEENTE waadhoeke

De Omgevingswet; het nieuwe begrip Omgevingskwaliteit (1)

Omgevingskwaliteit lijkt op de term ‘ruimtelijke kwaliteit’, maar is breder en bestaat uit *“de aspecten die zorgdragen voor de leefbaarheid van onze fysieke omgeving”*.

GEMEENTE waadhoeke

De Omgevingswet; het nieuwe begrip Omgevingskwaliteit (2)

Deze aspecten zijn:

- Welstand (architectuur),
- Cultureel erfgoed en archeologie,
- Stedenbouw,
- Landschap,
- Natuur,
- Beleving,
- Identiteit,
- …….. en alles wat verder ruimtelijk en gevoelsmatig relevant is …….
- bekeken in onderlinge samenhang, en meer vooraf in het traject beoordeeld ipv. als de aanvraag al binnen is.

Omgevingskwaliteit is dus veelomvattend, divers en gebiedsafhankelijk, waardoor omgevingskwaliteit vaak een maatwerkbenadering vraagt

GEMEENTE waadhoeke

Wat is er tot nu toe gebeurd?

- Start met een werkgroep vanuit de VFG
- Voorkeur voor gezamenlijke aanpak in zoektocht naar mogelijkheden van nieuwe vormen van advisering op gebied van omgevingskwaliteit
- Twee Fryslânbrede raadsessies

GEMEENTE waadhoeke

Wat moet er vóór 1 juli 2022 geregeld zijn?

- De gemeenteraad moet in ieder geval een adviescommissie voor Rijksmonumenten instellen en besluiten wat ze (voorlopig) wil met welstandstoetsing en advisering*:

  > dit kan met een verordening + Omgevingswetproof maken van de GR hûs en hiem

* Onze welstandsnota blijft voorlopig gewoon bestaan en is automatisch vanaf 1 juli 2022 een beleidsregel die hoort bij het omgevingsplan

GEMEENTE waadhoeke

Waarvoor is meer tijd nodig?

- Vaststellen Omgevingsvisie > met daarin keuzes over omgevingskwaliteit (planning: eind 2023)

Hierna:

- Omgevingsplanwijziging > juridische doorvertaling en aanpassing van gemaakte keuzes over omgevingskwaliteit in de omgevingsvisie
- Doorvertaling naar een interne en externe werkwijze over advisering omtrent omgevingskwaliteit

GEMEENTE waadhoeke

Wat ligt nu voor?

- Procesvoorstel voor instemming met een te maken menukaart voor advisering over omgevingskwaliteit in Fryslân
- Voorstel voor instemming met het voorlopig voortzetten van de huidige adviespraktijk met hûs en hiem

GEMEENTE waadhoeke

Wat is de menukaart?

Met de menukaart kan iedere gemeente keuzes maken over:

- de onderwerpen van advisering over omgevingskwaliteit (wat zou je willen?),
- en of de gemeente dit zelf gaat doen of dit geheel of gedeeltelijk Fryslânbreed wil organiseren (wie gaat het doen?).

GEMEENTE waadhoeke

Hoe gaat het nu verder?

Keuze procesvoorstel:

- Met een raadsvoorstel of raadsmemo?

Daarna:

- Voor de korte termijn (vóór 1 juli 2022): verordening + Omgevingswetproof maken Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem
- Voor de middellange termijn: Fryslânbrede uitwerking van de menukaart
- Voor de langere termijn: Gemeentelijke keuzes van de menukaart maken die aansluiten bij onze omgevingsvisie en omgevingsplan